

TEMA

Uterom

Les om lekne og praktiske
fellesområder.

Side 8-27

PARKERING

Lag plass til syklene

Side 16-17

SKADEDYR

Kryper til naboene

Side 32-34

STYREARBEID

Råd til nye styreledere

Side 40

Lys opp

God belysning på uteområdene bidrar til sikkerhet og trivsel for beboerne. Skap lys i nabolaget!

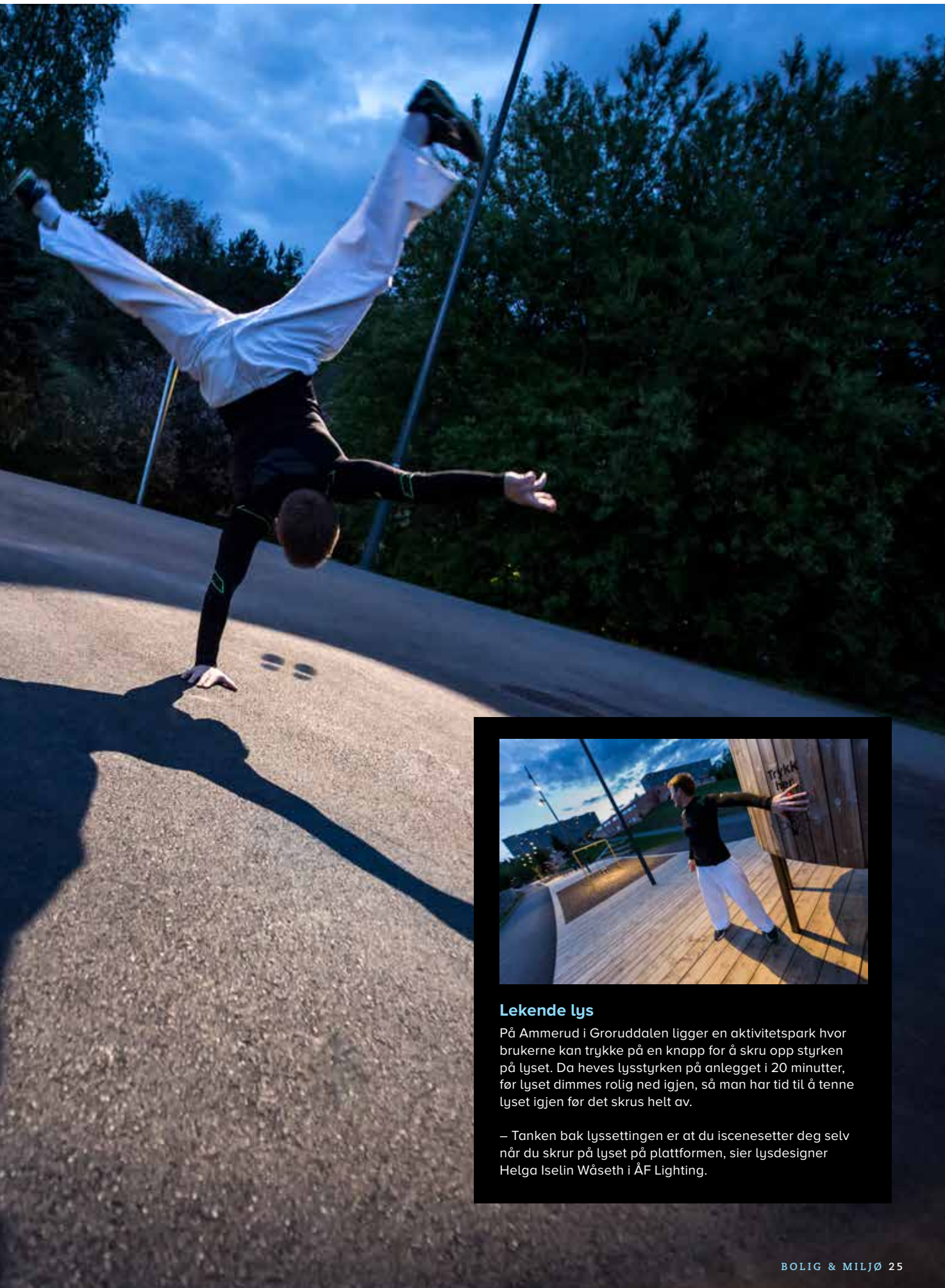
TEKST: HEIDI RØNEID FOTO: TOMASZ MAJEWSKI

Sverre og Eufemia er to borettslag som ligger ved foten av Ekebergåsen i Oslo. Borettslagene stod ferdig i 2007, men de har nylig lyssatt gangveiene med nye pullerter i den felles bakgården.

– Vi hadde en del problemer med den opprinnelige belysningen. Pullertene sto på gangveien og ble kjørt ned av brøytebilen, sier styreleder Vidar Bernhardsen i borettslaget Sverre.

Styret var avhengig av å ha lyspunktene omtrent der de opprinnelige hadde stått, og ønsket en solid løsning som tålte både snø og barn som drar i den. De fikk hjelp av en belysningskonsulent, og løsningen ble pullerter i god kvalitet som er flyttet litt lenger inn på gresset.

– Vi har valgt LED-lys fordi det er strømbesparende og har lang levetid. Lyset sitter øverst i pullerten og >>>

Lekende lys

På Ammerud i Groruddalen ligger en aktivitetspark hvor brukerne kan trykke på en knapp for å skru opp styrken på lyset. Da heves lysstyrken på anlegget i 20 minutter, før lyset dimmes rolig ned igjen, så man har tid til å tenne lyset igjen før det skrur helt av.

– Tanken bak lyssettingen er at du iscenesetter deg selv når du skrur på lyset på plattformen, sier lysdesigner Helga Iselin Wåseth i ÅF Lighting.

FOTO: TOR GUNDERSEN/OBOS PROSJEKT

Lampene fremhever granittforingen rundt inngangsdøren samtidig som ringeklokke og nøkkelhull er godt opplyst i sameiet Grenseveien 8-26.

FOTO: TOR GUNDERSEN/OBOS PROSJEKT

En retningsstyrt lyskaster mot trappen bidrar til både sikkerhet og god estetikk i sameiet Grenseveien 8-26.

» lyser nedover, for å unngå at de som bor i første og andre etasje blir blendet av lyset.

Stemmingsskapende. Godt lys er viktig for sikkerhet og fremkommelighet, men lysdesigner Marie Anisdahl opplever også

“
Min oppfatning er
at borettslag og sameier i større grad bruker uteområdene aktivt.

Marie Anisdahl

en økende interesse for lys som stemmingsskaper.

– Min oppfatning er at borettslag og sameier i større grad bruker uteområdene aktivt. De bruker landskapsarkitekter og gjør døde arealer levende, og bakgårder blir som en felles utestue. Da er lys viktig, sier Anisdahl.

Hun skiller mellom to ulike typer belysning: fritidsbelysning og funksjonell belysning. Fritidsbelysning er belysning på områder som lekeplass, grill- og sitteplasser, mens funksjonell belysning er utenfor inngangsdøren, ved postkassen og lignende.

– For den funksjonelle belysningen er sikkerheten i høysetet, så her bør belysningen være

FOTO: ARASH NEJADI/INVEIBLER.NO

De nye pullertene i borettslaget Sverre er plassert slik at de ikke blir ødelagt av brøytebilen.

FOTO: ARASHNEJAD/INYEKTER.NO

Ved å lyse ned på bakken og opp i taket blir inngangspartiet til borettslaget Sverre godt opplyst uten å blende.

konstant god. Fritidsbelysningen bør derimot kunne dimmes, så den kan tas kraftig ned om natten for å redusere energiforbruket. Lysforurensning påvirker flora og fauna negativt, og i tillegg skal mennesker ha mindre lys om kvelden og natten. Derfor er det flere gode grunner til å redusere belysningen nattetid.

Universell utforming. – Det er ingen tvil om at lys viser vei. Hvis det er en trappeløs adgangsvei ved siden av trappen, så sørg for at også denne er godt lyssatt. Sørg for at husnumre og innganger er godt opplyst, så det er lett å se hvor man skal.

I store borettslag er det lett å gå seg vill, men ved å lyssette et

stort tre får man et landemerke man kan orientere seg etter.

– Blending er også et viktig tema når det kommer til universell utforming. Sett opp nok lamper så lampene kan peke nedover, og bruk armaturer med skjulte lyskilder. Da reduseres sjansen for å bli blendet, sier hun. //

Pullert eller mast?

Pullerter er diskret, rimeligere og gjør mindre ut av seg på dagtid. Ulempen er at det er vanskeligere å se ansiktet til de du møter. Master gir en økt følelse av sikkerhet, men de er dyrere, mer synlige og gjør generelt mer ut av seg. Så her må styrene vurdere hva som er best for deres behov.

! Tips til lyssetting

➤ Definer hvilke behov boligselskapet har, hvor bør det være god sikt og hvilke områder som kan være utrygge. Definer også hvilke områder som bør vises fram, som arkitektoniske detaljer, flotte trær eller grunnfjell.

➤ Velg belysning som treffer bakken eller vegger, og som i liten grad lyser inn i vinduene til beboerne.

➤ Besøk andre boligselskap for å se hva slags lys de har og hvordan armaturene fungerer i relevante omgivelser.

➤ Prøv gjerne forskjellige armaturer hvis du har mulighet til det, for å se hva som fungerer best i ditt boligselskap.

➤ Kjøp armaturer i god kvalitet og sørg for at disse blir montert ordentlig. Ellers risikerer du at de blir skjeve etter hvert, og det ser ikke bra ut.

➤ Vurder høyden på mastene. Er de fem meter høye ser de veldig voldsomme ut og gir en følelse av å bli beglodde.

➤ Bruk bevegelsessensorer i områder som er lite i bruk, for eksempel i garasjen, vaskerom og boder.

➤ Hvis borettslaget har kommunal belysning, undersøk hvilken temperatur kommunen vil gå for når lyset byttes ut. Det kan se rart ut hvis det er ulike typer lys som brukes.

Kilde: Marie Anisdahl, lysdesigner i Lys til ditt hus AS